

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség: Templomdvar 2. szám alatt.
Kiadóhivatal: Sándor Régens-n. 39. szám.
Hírgönycim: Délbácska. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési ár: Egy hóra . . . 10 Dinár
Negyedévre . 30 Dinár Félévre 60 Dinár
EGYES SZÁM ÁRA FÉL DINÁR.

Az utolsó felvonáshoz

ért a sziléziai színjáték. A népszövetség kimondta a végső döntést ebben a kérdésben is. Felsőszilézia, amely annyi ideig állott az európai politika központjában, talán mégis csak lekerül a napirendről. Heteken, hónapokon át izgalomban tartotta az újságolvasók fantáziáját. Merész tervek születtek a politikus közönség körében, amelyek bekövetkezésétől természetesen nem lett semmi sem, mint ahogy nem is lehetett semmi. Korfanty névéhez sok könny tapad és neve a történelem lapjait újabb fekete szomorúsággal fogja növelni.

A felsősziléziai kérdés megoldása nemcsak lengyel és német részről volt fontos, hanem egész Európára is. A békekötés után ez volt a legkeményebb dió az ántánt diplomaták számára. Sokféle érdek, szétágazó és messzemenő tervek mind hozzájárultak ahhoz, hogy minél zavartabbá tegyék az egész ügyet. Az antantállamok maguk is különbözőképpen vélekedtek erről, úgy amint éppen az ő egyéni érdekeik kívánták. Ezek a körülmények arra bírták rá őket, hogy a döntést másra bizzák, miután ők maguk nem tudták elintézni, mert nem akartak viszálykodást életre kelteni az antantban a felsősziléziai kérdés miatt. Legjobbnek látták hát, ha a népszövetség hozza meg a döntést ebben a kényes ügyben. A népszövetség hosszú tanulmányozás utó október 11-én kimondta az utolsó szót Felsőszilézia ügyében.

A döntés megtörtént és most az antanton áll, hogy ezt végre is hajtsák és tiszteletben is tartsák. A nagyhatalmak, amelyek el akarták háritani magukról minden ódiomot, a népszövetségre bízták a döntést. A Genfben tanácskozó nemzetek szövetsége ezt a kérdést meg is oldotta. Kérdés természetesen, hogy az így történt elintézés ki fogja-e elégíteni az érdekelt feleket. De ha ez nem is volna kedvére egyik vagy másik félnek, az erőszakos megoldásra alig lehet gondolni. Németország részéről ez teljesen kizárt dolog. Lengyelország pedig kénytelen-kelletlen szintén beletörődik a felosztásba. Ennek az ellenkezője már csak azért sem valószínű, mert most az antant is gondoskodni fog arról, hogy a népszövetség határozatát tiszteletben tartsák.

Maga a döntés nagyjában és egészében a sziléziai népszavazás eredménye alapján készült. A lengyelek lakta területeket Lengyelország kapta. Tekintetbe vették azonban az egyes területek gazdasági helyzetét is. A terület felosztása úgy történt meg, hogy Németországnak is jusson mindentől valami, de Lengyelországnak is maradjon. Hogy a felosztás egészséges alapon történt-e meg és az egyes területek nincsenek-e pusztulásra ítélve, azt majd a közeljövő eseményei fogják megmutatni. Ha a népszövetség ezen első döntése sikerrel végződik, akkor hatalma és tekintélye kétségtelenül óriásit nő és hivatva lesz arra, hogy átvegye minden vitás kérdésben a döntőbíró szerepét.

Pasics tárgyalásai Párisban

Jules Cambonnal az albán kérdéstről. — A minisztertanács ülése. — Kumanudi Párisba utazik a külföldi kölcsön ügyében. — A helyzet az albán fronton.

Beograd, október 12. A minisztertanács mai ülésén, mely délután 1 óráig tartott, Trifikovics miniszter elnököt. Először az erdészeti és bányászati minisztérium költségvetését vették tárgyalás alá, melyet el is fogadtak. Ezután Gyurics Marko külügyminiszterhelyettes felolvasta a Pasics miniszterelnök által Párisból küldött táviratot. Ebben a miniszterelnök jelenti, hogy az albán kérdésben Jules Cambonnal már tárgyalat Párisban, de érdemleges döntés nem történt, mert meg kell várni Briand minisz-

terelnök visszatérését és a végleges döntés az albán kérdésben csak ekkor fog megtörténni. A kormány elhatározta továbbá, hogy a parlamentet nem fogják ukáz útján egybehívni. Ezenkívül a kormány utasította dr. Kumanudi Koszta pénzügyminisztert, hogy még a hét folyamán Párisba utazzék és ott megkösse a külföldi államkölcsönt. A szükséges segédzemélyzet vele együtt utazik Párisba. Végül a hadügyminiszter az albán frontról adott jelentést. Szerinte a mostani helyzet megnyugtató.

Megkezdődtek a magyar-osztrák tárgyalások Velencében.

Beograd, október 12. Triestből jelentik: Az olasz, magyar és osztrák delegátusok tegnap délután érkeztek Velencébe. Az osztrák delegációt a határon lelkes fogadtatásban részesítették és Schober kancellárhoz üdvözlő beszédet intéztek. A magyar küldöttséget a határon nem fogadta senki, mert a magyar delegáció nem jelezte érkezésének időpontját. A tárgyalást kedden délután 3 órakor kezdték meg a „Körner” nevű palotában, mely a Canal Grande-n fekszik.

Velence, október 12. Az osztrák és magyar delegáció tagjai kedden délután három órakor ültek össze a prefektúra épületében. Della Toretta külügyminiszter üdvözölte a bizottság tagjait és kifejtette előtűt az összejövetel céljait. Ezután a magyar delegáció visszavonult és az osztrák delegáció részletesen kifejtette álláspontját az olasz külügyminiszter előtt. Majd az olasz delegáció vonult vissza és a magyar delegáció adta elő felfogását. Ezek a megbeszélések megegyezésre vezettek azon tekintetben, hogy első sorban azon gyakorlati intézkedéseket kell szemügyre venni, melyeket a határozatok végrehajtásának biztosítására kell megtenni. — Az olasz esti lapok szerint a kisanant államai formális demarsot tettek azon célból, hogy őket is bevonják a velencei tárgyalásokba.

Bécs, október 12. A „Neues Wiener Tagblatt” római cikke közli „Olaszország és a nyugatmagyarországi kérdés” címmel. Az olasz külpolitika gondolatmenete szerint — írja a lap — Magyarországot csendőrszerepre akarják felhasználni Jugoszlávia háttában, amellyel Magyarországnak a zóna szerepét is szánják, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia között elválasztó ék legyen. Ha Ausztria kiegyeznék Magyarországgal, ugyanakkor viszonyában elhidegülné Csehszlovákiától és Jugoszláviától, majd Olaszország egész északi határán kizoritaná a jugoszlávokat és így a két ország Olaszország bástyája lenne a rettegett

szláv elemel szemben és a közel vagy távoljövőben megvédené Olaszországot a szlávok fenyegetésétől. Ez természetesen annyit jelent, minthogy minden erővel ellenzi a jugoszláv-cseh korridorok, vagy az Olaszország szempontjából politikailag és gazdaságilag különösen veszélyes balkándunai konföderációk megalakítását.

Páris, okt. 12. A „Temps” tudni véli, hogy a kisanant államai nem tettek lépést, hogy résztvenni engedjék őket a velencei konferencián. Egyébként is az olasz közvetítés formája már eleve kizárta az ilyenfajta közbelépés lehetőségét. Lehetséges, hogy a konferencia csak három-négy napig fog eltartani.

Velence, okt. 12. A kedden délután félbeszakított konferenciát este tíz órakor újból megkezdtek és a hajnali órákig folytatták. Éjjelkor Schober kancellár kérte az olasz külügyminisztert, hogy vele egyedül tanácskozhassék; ez a tanácskozás egy órát tartott.

Bécs, október 12. Szerda reggel két óráig tartottak a velencei tárgyalások. Della Toretta márk, az olasz küldöttség vezetője az egész idő alatt azon fáradozott, hogy az osztrák és magyar delegátusok között közeledést létesítsen, álláspontjaikat kiegyenlítsse. Ez részben sikerült is neki, úgy hogy a velencei konferencia nem fog minden eredmény nélkül befejeződni. Della Toretta reméli, hogy a két állam közti barátságos viszony rövidesen újból helyre fog állani. Schober a tárgyalások sikeres befejezése reményében egy nappal elhalasztotta visszautazását, úgy, hogy csak pénteken reggel tér vissza Bécsbe.

Csehszlovák politikai körök véleménye szerint, a velencei konferencián hozott határozatok nem lehetnek végérvényesek mert azon a területi kérdéseket úgy sem intézhetik el a kisanant bevonása nélkül, mert ez ellenkezne a trianoni békeszerződéssel is, holott Prágában megvannak gyűződve arról, hogy Olaszország nem lesz a békeszerződésnek megrontója.

A magyar kisczardapárt válsága.

Budapest, okt. 12. Politikai körökben feszült érdeklődéssel figyelik a kisczardapárt szerdai értekezését, amelyen el fog dönteni, hogy szétrobban-e az agrárpárt és ellenzékibe mennek-e nagyatádi Szabó és hívei, vagy pedig sikerül áthidalni a differenciákat. A földművelésügyi minisztériumban kedden reggelióráig bizalmas megbeszélés volt a szerdán követendő taktikáról. A megbeszélés mindvégig izgalmas lefolyású volt és annak eredményeként három féle felfogás domborodott ki. A párt radikális tagjai Bene Károly és Dömötör Mihály vezetésével azt kívánták, hogy a szerdai pártértekezleten tárgyalják le az elvileg már elfogadott programpontokat és ha másként nem megy, robbanjon szét a kisczardapárt, vigyék törésre a dolgot és nagyatádiék menjenek azonnal ellenzékibe. Volt olyan felfogás is, hogy a Bene-féle

memorandum egyes pontozatait, főleg pedig a királykérdésre vonatkozó passzust le kell tompítani és módosításokkal lehetővé kell tenni az ellentétek áthidalását. Végül azon álláspontnak is voltak szószólói, hogy a határozathozatalt későbbi alkalmasabb időpontra kell elhalasztani. Nagyatádi Szabó az egész vita alatt nem szólalt fel. A tanácskozásokon végleg nem is döntöttek, hanem a tárgyalásokat szerdán délelőtt folytatják.

Magyar csapatok érkezése a baranyai határra.

Dárda, okt. 12. Baranyai határrendőrségünk jelenti: A határon tegnap két magyar katonai vonat érkezését vettük észre. A csapatokat a határ közelében helyezték el. Gyékényesről jelentik, hogy ott szintén magyar csapatokat koncentrálnak.

Összeírják a magyar és osztrák államkötvényeket.

Beograd, október 12. A pénzügyi és gazdasági bizottság mai ülésén mindenképp előtérbe kerültek a kötvények határozatai: az ez évben országunkból exportálható juhok kontingensét 30.000 az üllők kontingensét pedig 50.000-ban állapították meg. A bizottság elhatározta továbbá, hogy az egész országban rendelkezésük alá a volt osztrák-magyar monarchia által kibocsátott háborús és háború előtti állami kölcsönkötvények és hasonló, értékpapírok összeírása. Az összeírás megtörténte után a kormány határozni fog vajjon elismeri-e ezeket a kötvényeket magára nézve államadósságnak vagy sem. Mindenesetre döntő befolyással lesz a kötvények összegének a magassága, mert az állam nem vállalhat magára oly terheket melyeknek viselését később nem bírni el. Végül a bizottság a külföldön üdülő beteg állami tisztviselők helyzetével foglalkozott. Ezen túl a tisztviselők csak olyan országokban tölthetik majd betegszabadságukat, amelyekben a valuta nem jobb a dinár kursusánál. A bizottság naponta tartja üléseit, mert nagyon sok fontos kérdést kell még a parlament összehívása előtt elintézni.

180 millárd a lengyel deficit.

Berlin, október 12. A legújabb megállapítások szerint Lengyelország deficitje 180 milliárd márka.

A lengyel-román szerződés.

Varsó, október 12. A lapok közlik az új lengyel-román szerződés szövegét, melyet a két állam 5 évre kötött. A szerződés szerint, — amely két évenként felmondható — a két ország egységes politikát fog követni a szomszéd államokkal szemben, háború esetén fegyveresen szövetkeznek, újabb politikai egyezményeket csak közös megállapodás után köthetnek. Lengyelország elismeri Románia viszonyát a kisantanttal szemben, Románia viszont elismeri a lengyel-francia szerződést.

Megingott a Wirth kormány helyzete.

Bécs, október 12. Berlini jelentés szerint a Wirth kormány helyzete megingott, úgy hogy lemondását valószínűnek tartják.

Az olasz királyi párt Triesztben.

Trieszt, okt. 12. Viktor Emanuel olasz király és Helena királynő ma Triesztbe érkeztek. Száz ágyulós jelezte az uralkodópár jövetelét és a bevonulás alkalmával az összes harangok zúgtak. A királyné a polgármester felesége üdvözölte és virágcsokrot nyújtott át neki. Ezután meglátogatták a háboruban elesettek emlékoszlopát és Battisti képviselő sírját, ahol koszorút helyeztek el. (Battisti osztrák állampolgár volt és a háború alatt átszökött Olaszországba, ahol az önkéntesek sorába állt, de az osztrák csapatok elfogták és felakasztották). A városházán történt ünnepélyes fogadtatás után nagy ünnepi menetet tartottak amelyen a fasztrák is résztvettek.

Tőzsdei árfolyamok.

Beograd, okt. 12. Dollár 60.125, lei 53, márka 48.50, leva 39.80.

Devizák: London 236.35, Newyork 60.75, Milano 265.60, Prága 67.90, Berlin 50.45, Bécs 2.165, Bukarest 52, Szófia 41.

Zürich, okt. 12. Zárlat, Berlin 440, Newyork 544, London 2100, Páris 3970, Milánó 21.65, Prága 6, Budapest 0.82, Zagreb 210, Bukarest 450, Varsó 0.10, Bécs 0.25, osztrák bélyegzet korona 0.19.

Súlyos szerencsétlenség Bécsben. Bécsi munkatársunk jelenti: A nyugatmagyarországi bonyodalmak miatt Bécsbe áthelyezett 7. vadászrezd kézigranát gyakorlatokat tervezett tegnap. Egy lövészocsin háromszáz kézigranátot akartak a lövődébe szállítani. A lövészocsin a Praterstrassen áthaladva ismeretlen okból a levegőbe röpült. A robbanás következtében a lövészocsin kísérő védő szőnyeg halt, három ember pedig súlyosan megsebesült és a környéken levő összes ablakok és káratok betörték.

A szegedi főrabbi ügye. Szegedről írják: Löw Immanuel főrabbi védője hivatalos értesítést kapott, hogy a főrabbi kormányzósági perében a kormányzó elrendelte a pertörést.

A népszövetség döntése a felsősziléziai kérdésben.

Benes terve. — A Wirth kormány helyzete. — Az antantcsapatok utra készen. — A ruszkakrajnai rutének memorandumuma a népszövetséghez.

Berlin, okt. 12. Genfből hivatalos helyre olyan tervekről érkeztek hírek, hogy az egész felsősziléziai iparterület, tehát nemcsak Plesst és Rybniket, hanem Königschüttet, Kattowitzet és Beuthent is politikailag Lengyelországnak ítélik oda; emellett azonban gazdaságilag új területet létesítenek, amelybe a felsősziléziai ipari terület a szomszédos lengyel szénvidékkel valamint a csehországi sziléziai szénterülettel is beletartozna. Ezen új terület gazdaságilag egy külön szénállammá egyesülne, melyet gazdasági szempontból egy cseh, lengyel és német gazdasági bizottságokból álló külön bizottság igazgatna. E tervet szerzője hír szerint Benes cseh miniszterelnök.

Genf, okt. 12. A népszövetségi tanács véglegesen döntött a felsősziléziai kérdésben. A döntés lényeg az ipari terület felosztását jelenti. A javasolt megoldás szerint Németország kapja Gleiwitzet és Hindenburg kerületeket, a Beuthen kerület egy részét Beuthen várossal, míg Königschütte és Kattowitz kerületek fővárosaikkal és Beuthen másik része viszont Lengyelországnak jutna. A lengyeleké lenne továbbá a plessi és a rybniki járás is és északon megkapná még Lengyelország Tarnowitzot és Lubnitzot, míg a többi felsősziléziai kerület mind Németországhoz marad.

Berlin, okt. 12. A lapok kivétel nélkül hangsúlyozzák, hogyha Felsősziléziáról kezezőtlenül döntenek, a Wirth-kormány megbukik. Általános felfogás szerint az így előálló helyzet a legsúlyosabb

válságot jelenti, mely a békekötés óta Németországot sújtotta.

Páris, okt. 12. A „Matin” jelenti, hogy a felsősziléziai csapatok parancsnokai megkapták kormányuk utasítását, hogy szerdától kezdve az összes csapatot készülségben álljanak.

Prága, okt. 12. A ruszkakrajnai rutének Genfben a népszövetséghez egy memorandumot juttattak el, amelyben tiltakoznak a cseh kormány elnyomó politikája ellen és a békeszerződésben biztosított jogaik védelmét kérik a népszövetségtől.

Berlin, okt. 12. Ma délelőtt kormánytanács volt Ebert birodalmi elnök-elnöklété alatt, amelyet 11 órakor megszakítottak, mert a birodalmi elnököt és Wirth kancellárt fontos megbeszélésre hívták meg a szociáldemokraták. Ezen a tanácskozáson résztvettek a szociáldemokraták részéről Bauer miniszter, Schmidt és Stresemayer, továbbá Müller, Wolf és Scheidemann képviselők.

A Vossische Zeitung értesülései szerint a kormánytanács a Wirth kormány helyzetéről tárgyalt. A genfi határozatok képezték a megbeszélések tárgyát és az a vélemény, hogy ha a népszövetség tényleg azt a döntést hozta, ami kiszívágot, akkor a Wirth-kormányt be kell adni lemondását. Ez a demokráta és centrum párt álláspontja. A szociáldemokraták ezzel szemben azt tartják, hogy a Wirth kabinetnek továbbra is vezetni kell az ország kormányzását.

A radikális-demokrata tárgyalások.

Beograd, október 12. A demokrata-radikális delegátusok ma folytatták a tegnapi megkezdett tárgyalásokat. Jovanovics Lyuba, radikális előadta a radikális párt álláspontját. A két delegátus meg egyezett abban, hogy a törvényhozó testületnek a legfontosabb törvényeket az alábbi sorrendben kell tárgyalnia és megszavaznia: a házszabályrendelet, költségvetési törvény, törvény a hivatalnokok egyenrangúsításáról, az államtanácsról, az állami fő ellenőrségről, a központi igazgatásról, az ország admini-

stratív felosztásáról, az ország erdeinek állomásttásáról, a nagybirtokok progresszív adójáról, a földművelőknek adandó állami kölcsönről, a rokkantörvény, az agrárreformról szóló törvény, törvény a munkásbiztosításról, a sajtó- és egyesülési törvény. Davidovics és Jovanovics azonban nem tudtak megállapodni a fenti törvényjavaslatokra vonatkozólag és valószínű hogy a kérdéseken fog mulni a további tárgyalások sikere is. A megbeszéléseket a két delegátus holnap folytatni fogja.

Ideges hangulat az osztrák fővárosban a gazdasági és politikai bizonytalanság miatt.

Bécs, október 12. A képviselőház egyesült pénzügyi és költségvetési bizottságában Gürtler pénzügyminiszter a pénzügyi válság megoldására kidolgozott terveit változtatta és megcélolja, mintha a kormány kényszerrendszabályokhoz akarna folyamodni. Gürtler kijelentette, hogy a kormány semmiképpen olyan rendeletet vagy törvényt nem fog életbe lépni, mely a jogbiztonságot és ezzel kapcsolatban a hitelrendszer működését veszélyeztetné. Pénzlebélyegzést a kormány nem rendel el és az értékeket sem foglalja le. Dr. Rosenberg, a bizottság tagja hozzájárul a pénzügyminiszter terveivel és kifejti, hogy az infláció megállítását végett elsősorban rendezni kell hozni az adórendszert. A földadót a pénz elértéktelenedésének megállítását végett megfelelően fel kell emelni. A bizottság azután úgy határozott, hogy pénzügyi politikájának részletes programját a kancellár visszaérkezése után fogja közzétenni.

Bécs, október 12. Az osztrák lakosság idegessége, mely eddig valóságos gazdasági forradalom volt, mára már más formákat öltött. A lapok már napok óta idegeskednek amiatt, hogy Ausztriában

mindig hevesebbé válik a monarchista akció, melynek a köztársaság megdöntése és a császárság visszaállítása a célja. A cionista „Morgenzeitung” felhívja a lakosság figyelmét, hogy a holnapi zsidóünnepet a frontarcosok egyesülete a zsidók szétverésére és pogromokra akarja felhasználni. A frontarcosok a cionista sajtóorgánum uszításait természetesen tagadják, a rendőrség mégis figyelmeztette vezetőiket, hogy könnyűszerrel fog velük szemben eljárni, ha zavargást terveznek. A „Reichspost” szerint e hír a keleti fantázia túltengésére vezetendő vissza. A politikai idegességhez járul a gazdasági bizonytalanság is. A fővárosban a rémhirek legiója terjedt ma el és az emberek pénzlebélyegzésről, devalvációról, safék és depok zárolásáról beszéltek. A közönség megrohanta a bankokat, egyesek kivették pénzüket, mások ismét betették és a safékból és depokból mindenki haza akarta vinni holmiját. Estére aztán megérkezett a kormány hivatalos cáfolata és a pénzügyi bizottság ülésén történt híre, mire a hangulat valamennyire megnyugodott.

Halálos szerencsétlenség a Häfner malomban.

Domonkos János gépészt elkapta a transzmissziós szij.

A munka ismét súlyos áldozatot követelt. Szerdán éjjel halálos szerencsétlenség történt a Futaki utcai Häfner-féle gőzmalomban Domonkos János 26 esztendőes gépész a malom gépházában dolgozott. Éjjel fél egy órakor, eddig még ki nem derített okból a transzmissziós szij elkapta és magával rántotta. A gépteremben Domonkoson kívül még egy munkás volt, aki észrevette, hogy a szij elkapta Domonkosot, azonnal odarohant, de nem segíthetett már rajta, mert akkor már a lendítőkerék és a szij közé került, ahonnan hamarosan a földre zuhant, teljesen összeroncsolt testtel.

Társai kiáltására a szomszédos teremből is összefutottak a munkások, akik a szerencsétlenül járt Domonkosot az első segélyben részesítették és azonnal értesítették a rendőrséget az esetről. A

mentőkocsik rögtön a malomba érkezett és az eszméletlen állapotban levő Domonkos Jánost a kórházba szállították. Itt Tyeremov György dr. ügyeletes kórházi orvos és Klucka György dr. kerületi orvos megvizsgálták és kezelés alá vették. A szerencsétlen már akkor teljesen menthetetlennek bizonyult és éppen ezért a kora reggeli órákban kiszállított a rendőri bizottság, hogy kihallgathassa Domonkosot, aki azonban nem nyerte vissza eszméletét úgy, hogy ki sem hallgathatták.

Délelőtt feltizenegyor Domonkos Lajos nagy kínok közepette kiszenvedett. Halálának közvetlen oka a nagy vérvesztés volt. A rendőrség folytatja a vizsgálatot annak megállapítása végett, vajjon tényleg véletlen szerencsétlenség okozta-e Domonkos halálát.

HIREK.

Az új konak berendezése. Beográdból jelentik: Miután Ófelsége Sándor király rövid idő múlva haza fog térni, az új konak berendezési munkálatait sűrűn befejezik. A király visszatérésekor már az új palotájába költözhessen be. Damjanovics, ezredes főudvarnagy tegnap este az orient-expresssel Párisba utazott, hogy Ófelségének a berendezési munkálatok folyásáról referáljon.

Wittmann volt beogradi rendőrfőnök bűnpöze. Beogradi munkatársunk jelenti: A beogradi bíróság ma kezdte meg Wittmann, az osztrák-magyar megszállás alatt beogradi rendőrfőnök kihallgatását. Ma néhány tanút is kihallgatott a vizsgálóbíró, azonban a tárgyalás csak néhány nap múlva lesz érdekes, mert valószínű, hogy Wittmann vallomásaival több előkelő beogradi és szerbiai személyiséget kompromittálni fog. A beogradi közvélemény feszült érdeklődéssel várja az ügy fejlődését.

Új gyorsvonat Szabadka-Beograd között. Október 15-től kezdve új gyorsvonatpárt állítanak forgalomba. A gyorsvonat Szabadkáról indul 5:46' Ujvidékre érkezik 7:24' innen indul 7:29' Beogradba érkezik 9:15'. Visszafelé indul Beográdból 16:20' Ujvidékre érkezik 17:59' innen indul 18:06' és Szabadkára érkezik 19:49'. A gyorsvonat ilyen közlekedése nagyon jó, mert akinek a fővárosban elintézni valója van az reggel leutazik egész napon át ott maradhat este pedig visszajöhet. Ez a vonat egy rég óta érzett hiányt van hivatva pótolni és ilyen körülmények között nem kell majd beszüntetni részvételemség miatt, mint ahogy az megtörtént az első gyorsvonattal.

Szimics volt miniszterelnök temetése. Beográdból jelentik: Szerdán délután 3 órakor temették el fényes ünnepség kíséretében Szimics György volt miniszterelnököt és nemzetgyűlési képviselőt, aki vasárnap halt meg Beogradban. A temetésen résztvettek a kormány tagjai, számos képviselő, tisztviselő, a diplomáciai kar és nagyszámú közönség.

Országos tanító kongresszus. Beogradi munkatársunk telefonálja: Az országos jugoszláv tanítóegyesület kongresszusa már három napja tart Beogradban. A szerdai összejövetelen heves és viharos jelenetek játszódtak le, úgy hogy az elnök kénytelen volt az ülést berekeszteni, mert könnyen verekedésre kerülhetett volna a sor. A tanítók anyagi helyzetüket és a kormány magatartását vitatták a kongresszuson és több mint valószínű, hogy pártellentétek következtében tört ki a vihar.

Nyugdíjasok figyelmébe. Felhívtnak az összes bácskai városi, vármegyei és községi nyugdíjasok, hogy egységes szervezkedés céljából jelenjenek meg Novisadon, a „Fehér Ökör” vendéglőben e hó 23-án délután 2 órakor megtartandó értekezletre. — Kollegák gyertek el minél számosabban erre az értekezletre. Aki csak teheti jöjjön el. Meg kell vitatnunk a mi válságos, szánalmas, nyomorult, koldus helyzetünket és annak megjavítása céljából meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt. Meg kell alakítanunk a Vojvodinában a városi, vármegyei és községi nyugdíjas alkalmazottak egyesületét. Több nyugdíjas.

Chotek Rezső gróf meghalt. Szükszavu távirat hozta a gyászhirot, hogy Chotek Rezső gróf 51 esztendőskorában Korompán hirtelen elhunyt. Közismert jótékonyasága és áldozatkészsége, melyet különösen Futak népeivel gyakorolt, mely gyászba borítja azokat, akik ismerték és akikkel mindig csak jót tett a nemes gróf. A szegények és gyámoltalannak igaz istápolója volt és senki sem fordult hozzá anélkül, hogy ne segített volna rajta. A halálhír mindenkit váratlanul ért, mert előzőleg beteg sem volt. Temetésére vonatkozólag még semmi értesítés nem érkezett.

Jön! Jön! Schlesinger!

György Ferenc a szuggesztör olyan sorozatos sikereket aratott, amilyenek városunkban még senkinek sem jutottak osztályrészül. Három estét át zsufolt házak nézték végig kísérleteit és még így is számosan vannak akik nem jutottak jegyhez. A hétfő esti előadás — különösen a telefonon keresztül szuggesztió váltott ki hatalmas sikert a közönségből. György Ferenc mielőtt elhagyná Jugoszláviát még egy búcsu előadást fog tartani, amelyen a legnagyobb szuggesztios kísérleteket fogja bemutatni.

Kähr a világhírű kaucuknó!

Magyar képviselőjelölések Baranyában. Budapestről jelentik: A polgárok és munkások intéző-bizottsága tegnap elhatározta, hogy a pécsi első kerületben Abraham Dezsőt, a dorogi kerületben pedig gróf Batthányi Tivadart tekinti a blokk hivatalos jelöltjeinek. Fenyő Miksa nem hajlandó Pécsen fellépni. A bácskai kerületekre a blokk még nem határozott.

A bécsi munkások egy Magyarországnak szánt szállítmányt tartottak vissza. Bécsből jelentik: A huszonegyedik kerület munkásai kedden délután előszakkal megakadályozták egy Magyarországnak szánt külföldi zsirszállítmányt az MFTR. hajójára való berakását és elszállítását.

— A CHAT-NOIRBAN állandóan szolid családi műsor! Kitűnő ételek és italok! Szolid árak! Betépdíj 5 Dinár (20 korona.)

Orosz festőművészek kiállítása Zomborban. Az SHS. királyság területén tartózkodó menekült orosz festőművészek a zombori szeb olvasókör öszszes helyiségeiben f. hó 16-tól 24-ig tartó képkiallítás rendeznek. A kiállítás iránt — noha ebben az évben ez már a harmadik — már is nagy az érdeklődés a műértő közönség körében.

Tűz a zombori Aréna mozgóban. Folyó hó 8-án, szombaton a zombori Aréna mozgóban este 8 órakor az előadás megkezdése előtt tűz ütött ki, melynek a gépház gépeivel, s a pénztár áldozatul esett. A vetítő gépre rászereit film ismeretlen okból meggyulladt, míg a gépész az elektromotornál foglalatoskodott. Hatalmas lángoszlop, s füstgomolyag csapott ki a gépházból a fölötte lévő erkély felé, mire a közönség pánikszzerűen menekülni kezdett a kijáratok felé. Az erkélyen levők közül többen a földszintre ugrottak, mert az erkélyről csak egy szűk csigalépcső vezet az előcsarnokba, mások pedig betörték az ablakot, hogy azon meneküljenek. A nagy tumultus ellenére sikerült a színházat kiüríteni. Közben a tűz áterjedt a gépházról a pénztárnok feléjére is, melybe csak a gépházon át lehet bejutni. A pénztárost az ablakon át sikerült kimenteni, de a pénzkészlet, jegyek stb. mind oda égett. Mire a tűzoltóság megérkezett a gépházban, s a pénztárban minden éghető elégett. A kár meghaladja az 500.000 koronát. A tűz okát, s hogy terhel-e valakit felelősség, a vizsgálat fogja kideríteni.

Kähr a világhírű kaucuknó!

Új tanárok a zombori állami főgimnáziumban. A közoktatásügyi miniszter Simon Mihály zentai főgimnáziumi tanárt a zombori főgimnáziumhoz helyezte át. Kinevezte továbbá Vaszilievics Dragutin, Milics Jovánt, Nikolics Bratiszlávát és Kosztics Konstantint szuplensekkül a zombori állami főgimnáziumhoz.

A Cittler-Pátkay hangverseny. Cittler Vilma hangversenyénekesnő és Pátkay Sándor hegedűművész együttes fellépte szenzációsnak ígérkezik, s nem mindennapi élvezetet nyújt majd Novisad műértő közönségének. A zongorkíséretet a jónévű Décsy Juliska látja el. Jegyek méretekelt számban az Erzsébet moziban kaphatók.

Szociáldemokrata népgyűlés Zomborban. A zombori szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt népes gyűlést tartott, melyen az alkotmány államvédelmi intézkedéseit, a drágaság, s a földreform kérdését tárgyalták meg. A gyűlésen Divac Nedelykó, a zombori kerület képviselője is részt vett.

Jön! Jön! Schlesinger!

Izabella főhercegnő Budapesten. Budapestről írják: Frigyes főherceg felesége Izabella főhercegnő a napokban Spanyolországból Budapestre költözik állandó tartózkodásra. A budai Széchenyi palotában bérelnek számára lakást.

Yby a hirneves táncosnó!

Magyar követség Párisban. Párisból táviratozzák: A magyar képviselőnek követségébe való átalakulása alkalmából Praznovszky Iván magyar királyi követ tegnap átadta megbízólevelét Briand miniszterelnöknek.

Jön a hirneves Fenyő-duett!

— **Elveszett a Futaki, Zrinyi Ilona és Petőfi utcai utvonalon egy Lahos József névre szóló munkakönyv,** amelyben egy Fleischman Julianna névre szóló utazási igazolvány és néhány fénykép volt. — Kérem a b. megtalálót, hogy a lap kiadóhivatalában sziveskedjék azt leadni.

Baranya és Pécs új főispánja. Budapestről írják, hogy Horthy Miklós kormányzó Kiszely egyedjű felmentésével dr. Fischer Ferenc pécsi ügyvédet nevezte ki Pécs város és Baranya vármegye főispánjává.

Markovics Szima letartóztatása. Beogradi munkatársunk telefonálja. Dr. Markovics Szima és Milkics Ilija, jugoszláv kommunisták még mindig a bécsi rendőrség foglyai. A bécsi kormány a beogradi bíróság iratait várja, melyben az a két kommunista kiadatását kéri, bizonyítva bűnösségüket. Amennyiben ezek az iratok néhány napon belül be nem érkeznek, a bécsi rendőrség Dr. Markovicsot és Milkicsot szabadon fogja bocsájtani. Az utóbbi a kihallgatás alkalmával azt állította, hogy a nála talált pénz az ő tulajdonát képezi.

Jön! Jön! Schlesinger!

Rablótámadás Montenegróban. Beogradi tudósítónk jelenti: Tegnap éjjel Montenegróban, a niksic-podgoricei országon rablóbandák megtámadták Bozsovičs Todort, demokrata képviselőt, aki Beográdba akart utazni. A küzdelem hosszu és elkeseredett volt, miáltal két rabló megsebesült. A képviselő szerencsésen megmenekült, a rablók pedig megszüntek. A támadás nem politikai természetű.

Jön a hirneves Fenyő-duett!

Letartóztatások Csehszlovákiában. Kassáról jelentik: Államellenes izgatás címén letartóztatták Semenyik Aladár giczei földbírtokost, Boczkó Gyula evangélikus lelkész és Erőss Géza tanítót, mert a határmegállapító bizottsághoz intézett memorandumban kérték, hogy a magyarokta vidékek Magyarországhoz visszacsatoltassanak. Rozsnyón hasonló okokból letartóztatták Hisznyay földbírtokost és dr. Soltész Béla plébanost.

Yby a hirneves táncosnó!

SZÍNHÁZ.

Johann Strausz: A DENEVÉR.

A tegnapi premier elsőrangú előadásban került színre a Nemzeti Színházban. A szöveget, Trisler karmester, az énekar és a zenekar mind oly klassziszt mutatott, amely dícséretre válik a színháznak. **Trisler** sok művészi ízléssel és tudással készítette elő a zenei részt, míg **Krančević** kitűnően rendezte a darabot. A szereplők közül különösen háromra kell kiemelnünk, akik ezen estén kabinet alakítást adtak. Elsősorban **Lukina** kisasszony aki **Adél** szóbelány szerepét oly kiválóan vitte színre, hogy fővárosi színházaknak is dícséretre válnék. A kisasszony hangja tiszta, üde csengésű, koloratúrája a legfinomabb vibrálásokra képes, ének tudása pedig előkelő érzéssel párosulva a legnehezebb zenei részletek könnyű és precíz kivitelére is képes. Spontán játéka párosul kedves megjelenésével. **Krančević** (Eisenstein) előkelő volt. Jó színész és jó énekes párosult játékában. Diszkrét humora pedig kedves sarmot adott játéknak. Ami a harmadik kabinet alakítást illeti ez **Odžić** ur ügyvéd szerepe volt. A színészek nagyon könnyen kaphatók arra, hogy ily szerepben sok bohócszerűséget vigyenek be; **Odžić** ur azonban nem esett e hibába, a megengedett komikum határain belül kihasználta a nianszszírozás skáláját. A színház jeles epizód színészt kapott benne. A többi szereplők régi ismerősök. **Levoja** kisasszony **Rozalindája** nívós, **Klemenčić** ur **Frankja** finoman delikát, **Stanić** kisasszony **Orlovski** hercege blazirt és bizarr, **Veron** ur **Dr. Falkeja** eruditiós és jó énekes. Csak **Vrbnjac** ur **Alfrédja** volt kissé sápadt és fáradt alakítás, magasabb registre pedig élvezetlen. A drámai gárda egyik veteránja **Dinić** ur **Fros** szerepét ismert humorával játszotta el. A második felvonás koncertje megfelelt az egész előadás nívójának.

Csütörtökön adják „A kis lord” című kedves vígjátékot. Főszereplők: **Krančevićné, Vasilyevicné, Rajčičné és Abirović** k. a. Az urak közül **Vasujevic, Vitovac, Almazanovic, Vebte.**

Pénteken kerül harmadszor előadásra Strausz klasszikus operettje „A denevér”. Kétszer telt ház előtt került színre e dalmű, mely sok sikert aratott s a közönség teljes tetszését nyerte. E harmadik előadás második felvonásában nagy koncert lesz új műsorral.

Szombaton Marko Markov ur éneklit Tosca-ban Mario Cavaradossi szerepét.

SPORT.

Rovatvezető: **Nemes Károly.**

Andrenek vasárnap két mérkőzést kellett vállalnia, ami — tekintve, hogy ez igen fárasztó és idegölő munka — a szabályokkal sem egyezik teljesen. Pedig de sok olyan visszavonult „örög” footballistát láttunk a padokon üldögélni, akik megelégszenek azzal, hogy vasárnapról-vasárnapra lefizetik belépődíjajukat és csendesen vagy nem csendesen meghuzódnak a nézők között, ahelyett, hogy kilépnének a porondra és kiségitenék egyesületeinket a már régóta huzódó **birószükségből**. A sportegyesületeknek is érdekében állna, hogy nagyobb propagandát fejtsenek ki tagjaik sorában és rábírájk az erre alkalmasakat a bírói vizsga elvégzésére, hisz akad ilyen minden egyesületben elég. Gondoskodjanak, mert mi lesz, ha a szabadkai vagy zombori csapatok Vékessel együtt Andreét is el „szipkázák”. Még fog történni egyesületeinkkel, hogy más városokból kell majd hozatni mérgrágra bírókat. Erre pedig igazán nem volna szükség, ha megmozdulnának a mi öregjeink.

A válogatott csapat gordiusi csomója bizonyosan a fedezetsor lesz. Ennek az összeállítását valamelyik távolba látó jósrá kellene bizni, aki előre megmondja, hogy a sok aspiráns közül melyik lesz 23-án a legjobb formájában.

A suboticei „Sport”, mely vasárnap a NAK csapatával mérkőzik, eléggé ismert csapat városunkban. A közönség szimpatitáját teljesen megnyerte a csapat két hét előtti szereplésével, mikor megmutatta hogy a footballban a legfairabb eszközökkel is lehet győzelmet aratni. Különösen fűti a suboticei csapatot a revanche vágya a NAK kal szemben. A csapat már régen keresi az alkalmat, hogy a tavaszi 8:1-es vereségért revancheot vehessen. Sikerülni fog-e? Majd eldől vasárnap.

Dawning az angolok szakálás center csatára Konstantinápolyba let áthelyezve és ez uton mond ismerőseinek egy szívélyes „Good beyt”.

A Vojvodina teniszeversenye ma veszi kezdetét az Artézi fürdő mellett fekvő tennispályákon. A versenyt, mely 4 napon át tart, naponként reggel 8 órakor kezdődik és — délbén két órai megszakkal — a sötétség beálltáig folytatják. Gondoskodás történt a látogató közönség kellő elhelyezéséről is. Egy belépőjegy ára 10 korona. A részletes eredményeket naponta közzölni fogjuk.

Varga a legjobb suboticei center csatár lőtte egyesületének mind a három goalját a Sloga kapujába. Varga szintén eljön vasárnap „Sport” csapatával.

Szávic belügyminiszter foglalta állásába Módo Beogradból lettel a kerégyon elége ügyminiszter len a keréviselői előt elhatározta, rendeletét.

A va jelentik: L az állami t dinárt jegy egyezés sz nie; a jeg ennek. B pedig 7/2

Joffe Joffe népt küldött s katona m

Nag donból je kaadók k

Az ban. P. országba szüntette Csehorsz gyarorsz

Ge Frida, a nek láté társunk Gombas társunk élet va fogják lesz a Frida valószí szintár

száll metek vagor

ból je barát beog

grad napi Pasi

(Dr. For

átal dól ról he mi ba te se ef B

je te B n h u M

át zó ve th de he igt

b n v ki a ter 19 ho fér els kül hou

Fajdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a hön szeretett anyja, illetve anyós, nagynéni

HUCK EMMA

URNŐ szül. WEINDL

folyó évi október hó 11-én, kedden delután 5 órákor rövid szenvedés után jobblétre szenderült. — Drága halottunk földi maradványait október hó 13-án delután 4 órákor szentelik be a róm. kath./vallás szertartásai szerint a temető kápolnában és ugyanakkor helyezték örök nyugalomra a családi sírboltban. Az engesztelő szentmise aldozat az elhunyt lelki udvéért október hó 17-én deléltől fél 8 órákor lesz az Urnak bemutatva a plébánia templomban.

Novisad—Ujvidék 1921. október hó 11. **A GYÁSZOLÓ CSALÁD.**

Ujvidék és környéke igen tisztelt közönségét van szerencsém értesíteni, hogy Ujvidéken Futaki-utca 102. számú saját házámban

női divat-termemet

újából megnyitottam s minden e szakmába vágó munkát elvállalok és izléses kivitelben elkészítek. 1222 Tisztelettel RÓTH GYÖRGY.

Babajavításokat

elfogad jutányos áron Babaklinika 1554 Zrinyi L-u. 34. Található delután.

FEICHTNER FERENC

FÉRFI SZABÓ, PETŐFI-UTCA 74. SZÁM

Szolid polgári árak mellett elvállal mindenemű ruha csináltatást legutolsó divat után

CSAK 500 KORONÁÉRT

Milic Testvérek butorgyára

NOVISAD, PETŐFI-UTCA 51-53.

Készít mindennemű épület és butor-asztalos munkát: amerikai rendszerű iroda-, ebédlő-, elő-, ur-, háló-, gyermekszoba, hal, salon és konyha-berendezést egyszerű és a legdiszesebb kivitelben a legolcsóbb szabott árakon kicsinyben és nagyban. !! Javitást és átalakitást is vállal. !!

392

Legolcsóbb, legszebb és legtartósabb a Milic-butor!

APOLLO Okt. 13

A szerelem királynője

nagyszabású erkölcsdráma II. részben 8 felvonásban.

ELADÓ SZŐLŐVESSZŐ

Sima és gyökeres amerikai szőlővessző, gyökeres és sima zöld és fás oltvány, DELAWARE, NOA és SZÁZSZOROS fajok korlátlan mennyiségben kaphatók:

RESCH MIKLÓS UTÓDA

szőlőszetében, Novisad Zrinyi Péter-u. 21

Jó házi koszt

1615 kapható. — Cim a kiadóhivatalban.

Elönyösen vesz Ön

1607

minden fűszer és gyarmatarút: Egész és törött fűszereket, szavatolt tiszta, saját őrlés. Pörkölt kávét, saját kávépörköldéből, Cukrot, Sót, Rizst, Akácmézet, Csokoládét, Bonbonát, Cukorkaárút, Piskótát, Nápolyi szeletet, Keményítőt, Gyertyát, Petroleumot, Gyufát, svéd és Mikádó, Piperszappanokat a legdúsabb választékban, Ecetsavat Cipőkrémet stb. Nagyban és kicsinyben.

RITZMANN L. CÉGNÉL

Novisad—Ujvidék, Petőfi-utca 39. szám.

Barak-épület

1532 mely raktárnak, műhelynek vagy lakásnak alkalmas eladó. Csányi Zoltán Novisad Petőfi-utca 38.

ÁBRAHÁM JÁNOS
könyv-, papír és írószerekereskedése, ajánl viszont elárulítók részére: jutányos árban jó minőségű rajzeszközöket - Novisad Sándor Régens utca 39.

Finom terpentines

az elegáns világ cipőkréme mindenütt kapható!

— Készítője: — „SLAVIA” tvornica kemičnih proizvoda d. d. 1563 Zagreb, Ilica 213.

Krumesz Pál

szállítási és fuvarozási vállalata Ujvidéken, Futaki-utca 82. szám. — Elvállal helybeli és vidéki árufuvarozást és árú beraktározást. — Telefon szám 270.

Harisnyákban, keztyükben,

kötött kabátokban és trikó árukban a legolcsóbb bevásárlási forrás **KLEIN JENŐ**, Novisad, Jevrejska (Rákóczi)-utca 13. szám.

KERESEK HÁZAT VAGY LAKÁST

megvételre, vagy bérletre. Előfeltétel, hogy a lakás mielőbb elfoglalható legyen. Sikeres közvetítés díjaztatik. — Cim megtudható telefon 20 alatt, delután 3-6.

Eladó jutányos áron

1601 halottvivő ruhák két színben és nagy ravatalozáshoz berendezés és egyéb dolgok. Bővebb felvilágosítást ad Almády J. Temerin.

SOMAGOLÓ ÉS MAKULATURA

PAPIR

CSAK NAGYBAN KAPHATÓ.

A. ROMANO-NÁL

ZAGREB. Akademski trg 8. sz. az udvarban.

Tanulóleányok

1602 fizetéssel felvétetnek helybeli iparüzemben. — Cim a kiadóban.

Felsőruha varrónő házhoz ajánlkozik. — Cime megtudható a kiadóhivatalban. 1600

Keresünk azonnali belépésre

UTAZÓT

fűszer és gyarmataru szakmában idősebb komoly erőt, 1603

KÖNYVELŐT

szerb—német levelezésben jártas (gyorsírással és gépirással előnyben)

IRODISTÁT vagy IRODISTANÓT

Čeliković Testvérek -- Novisad

Kovács szén

pécsi, rtanyi, bognárfa kőris, szil és tölgy, tűzifa gyertyán, bükk és tölgy. Tetőcserép és téglá nagyban és kicsinyben kapható.

D. Bjelić és Heller, fa- és szénhereskedőknél NOVISAD, Gizella-tér. Telefon 117.